

**ZARZĄDZENIE MINISTRÓW: PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH
ORAZ ZDROWIA**

z dnia 15 stycznia 1955 r.

w sprawie świadczeń emerytalnych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło.

W wykonaniu §§ 6, 7 i 11 uchwały nr 132 Prezydium Rządu z dnia 27 marca 1954 r. w sprawie świadczeń emerytalnych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło (Monitor Polski Nr A-32, poz. 468) zarządza się, co następuje:

§ 1. Świadczenia emerytalne przewidziane w uchwale nr 132 Prezydium Rządu z dnia 27 marca 1954 r. w sprawie świadczeń emerytalnych dla robotników zatrudnionych w zespołach formujących szkło (Monitor Polski Nr A-32, poz. 468), zwanej dalej „uchwałą”, obejmują:

- 1) rentę starczą,
- 2) rentę inwalidzką.

§ 2. Prawo do świadczeń emerytalnych na warunkach ustalonych w uchwale i niniejszym zarządzeniu mają:

- 1) robotnicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie uchwały (14 kwietnia 1954 r.) w zespołach formujących szkło i robotnicy, którzy po wejściu w życie uchwały będą zatrudnieni w tych zespołach, oraz
- 2) byli robotnicy zespołów formujących szkło, którzy przed wejściem w życie uchwały przeniesieni zostali do innych prac w przemyśle szklarskim i przy pracach tych byli zatrudnieni w dniu wejścia w życie uchwały z zachowaniem zarobku w wysokości 75% wynagrodzenia pobieranego przed powstaniem niezdolności.

§ 3. Zakłady pracy nie mogą przyjmować robotników do zespołów formujących szkło bez uprzedniego

stwierdzenia przez lekarza zakładowego, że nie są oni chorzy na jedną z wyszczególnionych w wykazie chorób zawodowych uprawniających do świadczeń na podstawie uchwały i niniejszego zarządzenia (załącznik nr 2).

§ 4. 1. Za robotników zatrudnionych w zespole formującym szkło uważa się robotników wykonujących jedną z czynności zawodowych wymienionych w załączonym wykazie (załącznik nr 1).

2. Uchwała i zarządzenie niniejsze nie obejmuje osób, które są zatrudnione w zakładach produkujących ozdoby choinkowe i w zakładach przetwórstwa szkła.

§ 5. Renta starczą przysługuje robotnikowi zespołu formującego szkło, który ukończył 60 lat życia i przepracował co najmniej 20 lat w zespołach formujących szkło.

§ 6. Renta inwalidzka przysługuje robotnikowi zespołu formującego szkło, który na skutek choroby zawodowej lub wypadku w zatrudnieniu jest:

- 1) niezdolny do jakiegokolwiek pracy i został zaliczony do I lub II grupy inwalidów, zgodnie z art. 13 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 30, poz. 116), lub
- 2) całkowicie niezdolny do wykonywania dotychczasowego zawodu w zespołach formujących szkło, lecz zdolny jest do pracy w innym zawodzie (także poza przemysłem szklarskim).

§ 7. Za choroby zawodowe uprawniające do renty uważa się choroby wyszczególnione w załączonym wykazie (załącznik nr 2), jeżeli powstały one w związku z zatrudnieniem w zespołach formujących szkło.

§ 8. 1. Świadczenia emerytalne przysługują, jeśli warunki (osiągnięcie wieku, niezdolność z powodu choroby zawodowej lub wypadku w zatrudnieniu) powstaną podczas zatrudnienia w zespole formującym szkło.

2. Do okresów pracy wymaganych przy przyznawaniu rent zalicza się okresy pracy w zespołach formujących szkło przed i po wejściu w życie uchwały.

§ 9. 1. Renta starcza oraz renta inwalidzka w razie niezdolności do jakiegokolwiek pracy z powodu choroby zawodowej lub wypadku w zatrudnieniu (§ 6 pkt 1) wynosi 60% podstawy wymiaru renty.

2. Renta inwalidzka robotnika, który z powodu choroby zawodowej lub wypadku w zatrudnieniu stał się całkowicie niezdolny do pracy w zespołach formujących szkło, ale zdolny jest do pracy w innym zawodzie poza zespołami formującymi szkło (§ 6 pkt 2), wynosi 45% podstawy wymiaru renty. Jeśli niezdolność nastąpiła wskutek wypadku w zatrudnieniu, jednak nie podczas pracy w zespole formującym szkło, warunkiem przyznania renty jest przepracowanie przez robotnika co najmniej 10 lat w zespołach formujących szkło.

§ 10. 1. Podstawę wymiaru renty stanowi przeciętny miesięczny zarobek faktyczny z okresu ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia w zespołach formujących szkło przed ukończeniem 60 roku życia lub przed powstaniem niezdolności. Jeżeli do obliczenia podstawy wymiaru renty wchodzi zarobki sprzed 1 kwietnia 1954 r., zarobki te przelicza się stosownie do zasad wynagradzania robotników oraz pracowników umysłowych w zakładach pracy przemysłu szklarskiego w myśl uchwały nr 106 Prezydium Rządu z dnia 15 marca 1954 r.

2. Za podstawę wymiaru renty dla robotników wymienionych w § 2 pkt 2 przyjmuje się przeciętny zarobek robotnika tej samej kwalifikacji i zatrudnionego w zespole tego samego typu, w jakim robotnik uprawniony do renty pracował przed powstaniem niezdolności. Za zarobek uważa się zarobek obliczony według zasad wynagradzania robotników oraz pracowników umysłowych w zakładach pracy przemysłu szklarskiego w myśl uchwały nr 106 Prezydium Rządu z dnia 15 marca 1954 r.

3. Podstawa wymiaru renty nie może przekraczać kwoty 1.620 zł.

§ 11. 1. Renta przyznana na podstawie uchwały i niniejszego zarządzenia zastępuje wszystkie inne świadczenia emerytalne z przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym. Jeżeli jednak renta w myśl ogólnie obowiązujących przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym byłaby korzystniejsza niż renta na podstawie uchwały i niniejszego zarządzenia, przyznaje się rentę według ogólnie obowiązujących przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym.

2. Robotnicy, którzy nie spełniają warunków określonych w uchwale i niniejszym zarządzeniu, mają prawo do świadczeń z przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym na zasadach ogólnie obowiązujących.

§ 12. Renty rodzinne dla członków rodzin po robotnikach zespołów formujących szkło lub po rencistach regulują przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

§ 13. 1. Prawo do renty powstaje z dniem spełnienia się wszystkich warunków wymaganych do powstania uprawnień do renty, z tym że prawo do renty inwalidzkiej powstaje z dniem zwolnienia z pracy w zespole formującym szkło z powodu niezdolności orzeczonej przez

lekarza zakładowego, nie wcześniej jednak niż od daty wyczerpania zasiłku chorobowego.

2. Renty wypłaca się za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące wstecz od daty zgłoszenia wniosku o rentę. Jednak w przypadkach zgłoszenia w ciągu trzech miesięcy od ogłoszenia niniejszego zarządzenia wniosku o rentę, do której prawo powstało we wcześniejszym terminie, zaległą rentę wypłaca się od dnia powstania prawa do renty, jednak nie wcześniej niż od dnia 14 kwietnia 1954 r.

3. Renty dla robotników zespołów formujących szkło, którzy przed wejściem w życie uchwały przeniesieni zostali do innych prac w przemyśle szklarskim i przy pracach tych byli zatrudnieni w dniu wejścia w życie uchwały z zachowaniem zarobku w wysokości 75% wynagrodzenia pobieranego przed powstaniem niezdolności do pracy w zespołach formujących szkło — wypłacane są od daty wstrzymania powyższego 75% wynagrodzenia. Jeżeli jednak renta przysługująca na zasadach uchwały wraz z zarobkiem przysługującym robotnikowi za faktycznie wykonywaną pracę jest wyższa od wypłacanego mu 75% wynagrodzenia, różnicę tę wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych za okres po dniu 14 kwietnia 1954 r.

§ 14. 1. Renty przyznaje i wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

2. Niezdolność do jakiegokolwiek pracy i niezdolność do wykonywania zawodu w zespole formującym szkło ustalają komisje lekarskie do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

§ 15. W sprawach nie unormowanych w uchwale i niniejszym zarządzeniu stosuje się przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

§ 16. 1. Wnioski o przyznanie renty należy składać w zakładach pracy, które obowiązane są przekazywać je do właściwych oddziałów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wnioski sporządza się na formularzach ustalonych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Do wniosków należy dołączyć:

- 1) zaświadczenie o czasie i charakterze zatrudnienia z określeniem daty rozpoczęcia i zwolnienia z pracy w zespołach formujących szkło,
- 2) zaświadczenie o zarobkach z okresu ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia w zespołach formujących szkło,
- 3) dokument stwierdzający datę urodzenia robotnika (w stosunku do osób nie posiadających dowodów osobistych lub tymczasowych zaświadczeń tożsamość koloru czerwonego),
- 4) oświadczenie robotnika stwierdzające, czy i skąd pobiera już rentę lub zaopatrzenie,
- 5) dokumenty dotyczące dzieci (data urodzenia, uczęszczanie do szkół, pozostawanie na utrzymaniu robotnika).

2. Do wniosków o renty inwalidzkie należy ponadto dołączyć:

- 1) zaświadczenie o zwolnieniu robotnika z pracy w zespole formującym szkło,
- 2) zawiadomienie o wypadku w zatrudnieniu, jeśli niezdolność jest następstwem tego wypadku.

3. Do wniosków o renty inwalidzkie dla robotników zespołów formujących szkło, którzy przed wejściem w życie uchwały przeniesieni zostali do innych prac w przemyśle szklarskim i przy pracach tych byli zatrudnieni w dniu wejścia w życie uchwały z zachowaniem zarobku w wysokości 75% wynagrodzenia pobieranego przed powstaniem niezdolności do pracy w zespołach formujących

szkło, należy zamiast zaświadczeń wymienionych w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 2 dołączyć:

- 1) zaświadczenie o pobieraniu w dniu wejścia w życie uchwały powyższego 75% wynagrodzenia,
- 2) zaświadczenie o wysokości powyższego 75% wynagrodzenia i o wysokości zarobków przysługujących robotnikowi po dniu 14 kwietnia 1954 r. za faktycznie wykonywaną pracę,
- 3) zaświadczenie o zarobkach zgodnie z § 10 ust. 2.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 14 kwietnia 1954 r.

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
w z. *L. Chajn*
Kierownik Ministerstwa Przemysłu Materiałów
Budowlanych: w z. *F. Papierniak*
Minister Zdrowia: *J. Sztachelski*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Zdrowia z dnia 15 stycznia 1955 r. (poz. 102).

WYKAZ CZYNNOSCI ZAWODOWYCH W ZESPOŁACH FORMUJĄCYCH SZKŁO, KTÓRYCH WYKONYWANIE UPRAWNIA DO ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH NA WARUNKACH PRZEWDZIANYCH W UCHWALE Nr 132 PREZYDIUM RZĄDU Z DNIA 27 MARCA 1954 R. W SPRAWIE ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH DLA ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH W ZESPOŁACH FORMUJĄCYCH SZKŁO.

1. Zawiodowca maszyn.	31. Nabieracz na półautomatach.
2. Maszynista.	32. Dmuchacz na półautomatach.
3. Blacharz.	33. Odrabiacz.
4. Obserwator na pomostach.	34. Prasiarz.
5. Obserwator taśmy szkła.	35. Nabieracz na prasach.
6. Pomiarowy temperatury.	36. Grzacz.
7. Odbiorca szkła (kwalifikator).	37. Wykręcacz gwintów.
8. Ucinacz.	38. Zakładacz gwintów.
9. Łamacz.	39. Dmuchacz przy ręcznej produkcji.
10. Kontroler temperatur gazu i zestawu (stanowisko przy formowaniu szkła walcowanego).	40. Odrabiacz przy ręcznej produkcji.
11. Odbieracz.	41. Rurkarz.
12. Odlewnik-pomocnik.	42. Podawacz przy ręcznej produkcji.
13. Odlewnik szkła.	43. Podawacz-pomocnik przy ręcznej produkcji.
14. Obserwator.	44. Dmuchacz-pomocnik przy ręcznej produkcji.
15. Przecinacz.	45. Przylepiacz-pomocnik przy ręcznej produkcji.
16. Kierowca dźwigu „C”.	46. Podawacz masy szklanej przy ręcznej produkcji.
17. Kierowca wózka kleszczowego.	47. Układacz przy ręcznej produkcji.
18. Kierowca wózka bocznego.	48. Kleszczarz przy ręcznej produkcji.
19. Hakowy.	49. Poddmuchiwacz.
20. Walcownik.	50. Kulkarz.
21. Rozciągacz.	51. Kulkarz-pomocnik.
22. Kierowca na automatach.	52. Bańkarz.
23. Operator na automatach.	53. Nabieracz przy produkcji tafli.
24. Operator-pomocnik na automatach.	54. Paclarz przy produkcji tafli.
25. Maszynista ciągarci.	55. Rozcinacz przy produkcji tafli.
26. Doprowadzacz rurki do ciągarci.	56. Rozcinacz-pomocnik przy produkcji tafli.
27. Oczyszczacz masy szklanej.	57. Wozacz przy produkcji tafli.
28. Łyżkarz.	58. Spychacz przy produkcji tafli.
29. Maszynista automatów do produkcji ampulek i cylinderków.	59. Próstowacz przy produkcji tafli.
30. Ucinacz na półautomatach.	60. Wyciągacz przy produkcji tafli.
	61. Walcarz przy produkcji tafli.
	62. Ustawiacz obrotnicy przy produkcji tafli.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministrów: Pracy i Opieki Społecznej, Przemysłu Materiałów Budowlanych oraz Zdrowia z dnia 15 stycznia 1955 r. (poz. 102).

WYKAZ CHOROÓB ZAWODOWYCH W ZESPOŁACH FORMUJĄCYCH SZKŁO, UPRAWNIAJĄCYCH DO ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH NA WARUNKACH PRZEWIDZIANYCH W UCHWALE Nr 132 PREZYDIUM RZĄDU Z DNIA 27 MARCA 1954 R. W SPRAWIE ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH DLA ROBOTNIKÓW, ZATRUDNIONYCH W ZESPOŁACH FORMUJĄCYCH SZKŁO

Lp.	Choroba zawodowa	Czynność zawodowa w zespole formującym szkło, która naraża na chorobę zawodową
1	Zaćma szara	u wszystkich robotników stykających się z rozżarzonym szkłem
2	Zapalenie siatkówki	
3	Rozedma płuc i niewydolność układu krążenia przez nią spowodowana	u dmuchaczy szkła
4	Płaska stopa — jeżeli powstała przy pracy i powoduje niezdolność do pracy	na stanowiskach wykonywanych w pozycji stojącej
5	Żylaki kończyn dolnych nabyte przy pracy	na stanowiskach wykonywanych w pozycji stojącej
6	Zatrucia tlenkiem węgla	przy obsłudze wanien i aparatu „Fourcaulta”